

Ostře diagonálně dominantní matice

Čtvercová matice $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ je **ostře diagonálně dominantní**, když

pro **všechny řádky** $i = 1, \dots, n$ platí: $|a_{i,i}| > \sum_{j=1, j \neq i}^n |a_{i,j}|$

pro **všechny sloupce** $j = 1, \dots, n$ platí: $|a_{j,j}| > \sum_{i=1, i \neq j}^n |a_{i,j}|$

Příklad: matice

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} -5 & 1 & 1 \\ -4 & 8 & 3 \\ -1 & 2 & 5 \end{pmatrix} \text{ je ODD (po řádcích)}, \quad \mathbf{B} = \begin{pmatrix} 5 & 2 & -3 \\ 4 & 8 & -1 \\ 0 & 2 & 5 \end{pmatrix} \text{ je ODD (po sloupcích)}$$
$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \text{ je ODD}, \quad \mathbf{D} = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & \alpha \\ -1 & 0 & 3 \end{pmatrix} \text{ není ODD (pro žádné } \alpha \in \mathbb{R} \text{)}$$

Symetrická pozitivně definitní matice

Čtvercová **symetrická** matice $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ je **pozitivně definitní**, právě tehdy, když

- pro každý nenulový vektor $x \in \mathbb{R}^n$ platí $x^T A x > 0$;
- všechna vlastní čísla matice A jsou kladná;
- všechny hlavní minory matice A jsou kladné.

Poznámka:

Matice A je **symetrická**, když $\forall i, j = 1, \dots, n : a_{i,j} = a_{j,i}$, tj. $A = A^T$.
(matice, které nejsou symetrické, neuvažujeme).

Příklad: Matice A

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 4 & 1 \\ 4 & 9 & 2 \\ 1 & 2 & 5 \end{pmatrix}$$

je symetrická, její hlavní minory:

$$a_{11} = 2 > 0, \quad 18 - 16 = 2 > 0, \quad \det A = 90 + 8 + 8 - 9 - 8 - 80 = 9 > 0.$$

A je pozitivně definitní.

Příklady: symetrické matice

Matice $\mathbf{E} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ je pozitivně definitní. ($\lambda_1 = \lambda_2 = 1$)

Matice $\mathbf{F} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$ není pozitivně definitní.

Hlavní minory:

1. řádu $a_{11} = 1 > 0$,
2. řádu: $\det \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = -3 < 0$

Matice $\mathbf{G} = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 2 \end{pmatrix}$ je pozitivně definitní.

Hlavní minory:

1. řádu $a_{11} = 2 > 0$,
2. řádu: $\det \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{pmatrix} = 3 > 0$,
3. řádu: $\det A = 4 > 0$

Příklady

Zjistěte, zda matice

$$\mathbf{P} = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 0 \\ -1 & 0 & 3 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{R} = \begin{pmatrix} \gamma & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 0 \\ -1 & 0 & 3 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{S} = \begin{pmatrix} 1 & -10 & \beta \\ -1 & 5 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{T} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \varphi^2 & 1 \\ 0 & 1 & 4 \end{pmatrix}$$

jsou ostře diagonálně dominantní, symetrické pozitivně definitní;
pro která reálná čísla $\gamma, \beta, \varphi \in \mathbb{R}$

Řešení

- matice \mathbf{P} není ODD, je symetrická pozitivně definitní.
- matice \mathbf{R} je ODD pro $|\gamma| > 2$, tj. $\gamma \in (-\infty, -2) \cup (2, \infty)$;
matice **je symetrická** a její hlavní minory jsou:

1. řádu = γ , 2. řádu: $\begin{vmatrix} \gamma & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix}$, 3. řádu: $\det \mathbf{R} = 6\gamma - 5$

Všechny hlavní minory kladné pro $\gamma > 0 \wedge \gamma > \frac{1}{2} \wedge \gamma > \frac{5}{6}$,
tj. matice je pozitivně definitní pro $\gamma \in (\frac{5}{6}, \infty)$

- matice \mathbf{S} není ODD; matice není symetrická!

Pozdrav z Matlabu

- symetrická pozitivně definitní matice P

```
je_symPD = all(all(P==P')) && all(eig(P)>0)
```

- ostře diagonálně dominantní matice P

ověření pro řádky

```
isODDr = all(diag(abs(P))' > (sum(abs(P)) - diag(abs(P))'))
```

podrobněji:

```
abP = abs(P) %pracujeme s prvky v abs. hodnotách
diagonalni = diag(abP) %je sloupec
soucty_po_sloupcich = sum(abP) %je řádek
soucty_bez_diagonalniho = sum(abP)-diagonalni' %je radek
diagonalni' > soucty_bez_diagonalniho %je radek log. hodnot
all(diagonalni' > soucty_bez_diagonalniho) % je logicka hodnota
```

ověření pro sloupce

```
isODDc = all(diag(abs(P)) > (sum(abs(P),2) - diag(abs(P))))
```

```
soucty_po_radcich = sum(abP,2) %je sloupec
soucty_bez_diagonalniho_c = sum(abP,2)-diagonalni %je sloupec
diagonalni > soucty_bez_diagonalniho_c %je sloupec
```